

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **N. A. N.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2017, č. j. 32 A 53/2015 - 61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 12. 2014, č. j. KRPB-218469-46/ČJ-2014-060026-SV, Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, rozhodla podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, o uložení správního vyhoštění žalobci a stanovila dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce jednoho roku.

[2] Žalovaná rozhodnutím ze dne 4. 8. 2015, č. j. CPR-2110-2/ČJ-2014-930310-C235, zamítla odvolání žalobce a potvrdila výše uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

II.

[3] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalované žalobu u Krajského soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 22. 10. 2015, č. j. 32 A 53/2015 - 13. Tento rozsudek byl však po kasační stížnosti podané žalobcem zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2016, č. j. 7 Azs 310/2015 - 26, a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Rozsudkem ze dne 28. 2. 2017, č. j. 32 A 53/2015 - 61, krajský soud žalobu opět zamítl.

[4] K námitce, která se týkala obtíží se systémem Visapoint, krajský soud poukázal na judikaturu Ústavního soudu, ze které vyplývá, že žádné z práv uvedených v Listině základních práv a svobod nezakládá nárok cizince na pobyt na území České republiky, takové právo je dáno pouze občanům České republiky (čl. 14 odst. 4 Listiny). Nelze proto ani argumentovat tím, že pro občany Vietnamu jsou stanoveny kvóty, neboť je právem státu určit počet cizinců z jednotlivých zemí, kteří jsou oprávněni na území České republiky vstoupit a legálně zde pobývat. Argumentace žalobce týkající se obtíží systému Visapoint, stanovení kvót či dokonce spekulace o trestné činnosti osob zajišťujících fungování tohoto systému nadto ani není pro posouzení věci relevantní. Žalobce má totiž možnost vrátit se společně se svou manželkou a dcerou zpět do svého domovského státu. V této souvislosti krajský soud odkázal na souladný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2017, č. j. 6 Azs 276/2016 - 22. S ohledem na uvedené je podle krajského soudu zřejmé, že obtíže se systémem Visapoint nemohou být předmětem soudního přezkumu při posouzení zákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

III.

[5] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Krajský soud opomenul, že je všeobecně známo, že žadatelé se k podání žádosti o pobyt registrovat musí, jinak jejich žádost není přijata a zpravidla se nemají možnost ani dostat do prostor zastupitelského úřadu, aby žádost o pobyt jeho pracovníkům vnutili i bez registrace. Formulace „prostřednictvím kterého se cizinec může registrovat k podání žádosti“, kterou zvolil krajský soud, tedy neodpovídá skutečnosti.

[7] Krajský soud konstatoval, že žádné z práv uvedených v Listině základních práv a svobod nezakládá nárok cizince na pobyt na území České republiky. Opomenul však, že pobyt za účelem společného soužití rodiny zaručuje Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny (dále jen „směrnice“). V případě stěžovatele a jeho manželky a dcery je jejich právo na pobyt na území České republiky za účelem soužití rodiny zaručeno touto směrnicí. Směrnice je mezinárodní smlouvou, která je podle čl. 10 Ústavy součástí právního řádu České republiky a je dokonce nadřazena zákonu. Problém s registrací v tzv. systému Visapoint, který stěžovateli brání v podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny s manželkou a dcerou na území České republiky, zasahuje do jeho práv zaručených na ústavní úrovni. Podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) má každý právo na podání své žádosti. Toto ústavní právo se vztahuje i na podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem soužití rodiny a nesmí být proto stěžovateli omezováno či upíráno nějakým systémem Visapoint. Rodina a tedy i právo na společné sloučení rodiny stěžovatele je pod ochranou čl. 32 odst. 1 Listiny. V tomto případě není věcí suverénního státu, koho na území pustí a povolí

pokračování

mu pobyt. Stěžovatel má tedy právo na pobyt za účelem soužití rodiny na území České republiky zaručeno jak Ústavou, tak Listinou a mezinárodní smlouvou.

[8] Stěžovatel nesouhlasil ani s tvrzením krajského soudu, že je právem státu určit počet cizinců z jednotlivých zemí, kteří jsou oprávněni na území České republiky vstoupit a legálně zde pobývat. Krajský soud neuvedl žádnou právní normu, z které toto oprávnění stanovovat kvóty podle státní příslušnosti dovozuje. Pokud taková právní norma neexistuje, je stanovení kvóty v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny a s čl. 2 odst. 3 Ústavy. Kvóty v případě žádosti za účelem sloučení rodiny pak dokonce členským státům výslovně zakazuje čl. 8 Směrnice. Odůvodnění rozsudku je proto nepřezkoumatelné.

[9] Stěžovatel nesouhlasil ani se závěrem, že praxe České republiky, která občany Vietnamu omezuje při podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, není pro věc relevantní. Naopak je velmi významná pro posouzení závažnosti zásahu správního vyhoštění do rodinného a soukromého života stěžovatele a jeho rodiny. Stěžovatel je totiž nucen, při rozhodování se o budoucnosti své a své rodiny, v návaznosti na vyhoštění zvažovat nejen vyhoštění samotné, které bylo stanoveno pouze na jeden rok, ale i všechny další důsledky, které z něj vyplývají. Stěžovatel nemůže počítat s tím, že se po polovině doby vyhoštění nebo po jejím celkovém uplynutí bude moci neprodleně vrátit k rodině. Dobu 6 měsíců až jednoho roku by rodina v České republice bez stěžovatele mohla sice s obtížemi překonat. Pokud však je stěžovateli i jeho manželce zřejmé, že i po ukončení vyhoštění je může z důvodu jeho vietnamského občanství čekat i několikaletá snaha dosáhnout alespoň podání žádosti o pobyt na zastupitelském úřadě, budou nuceni zvolit kvůli ochraně svých rodinných vztahů vystěhování celé rodiny z České republiky.

[10] Na základě výše uvedeného proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[11] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že odkazuje na shromážděný spisový materiál. Má za to, že postupovala v souladu s platnou právní úpravou, a proto navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Podstatou kasační stížnosti je tvrzení stěžovatele, že jím uváděné obtíže se systémem Visapoint mohou být předmětem soudního přezkumu při posouzení zákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

[15] Touto otázkou se Nejvyšší správní soud zabýval v řízení vedeném pod sp. zn. 6 Azs 276/2016, kdy rovněž bylo předmětem přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění

cizince a ten argumentoval mimo jiné tím, že systém Visapoint je nezákonný a brání mu ve výkonu základního práva podat žádost o pobyt. Rozsudkem ze dne 25. 1. 2017, č. j. 6 Azs 276/2016 – 22, Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost cizince. Rozsudek je včetně odůvodnění k dispozici na webových stránkách soudu a lze na něj pro stručnost odkázat. Nejvyšší správní soud v něm mimo jiné uvedl, že „Krajský soud správně uvedl, že při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění není povinen zkoumat, zda si stěžovatel bude moci podat žádost o povolení k pobytu, nýbrž přezkoumává samotné rozhodnutí o správním vyhoštění a jeho důsledky pro stěžovatele a jeho rodinu. Nemusel se proto důkladně zabývat všemi stěžovatelskými argumenty týkajícími se špatného fungování systému Visapoint a práva stěžovatele podat si žádost o pobyt. (...) Jestliže stěžovatel v žalobě upozorňoval, že nemá zaručenou možnost podat si žádost, neboť přes uvedený systém si nelze sjednat termín za tímto účelem (a proto nemůže opustit území ČR a jet do Mongolska), je zcela logická a správná reakce krajského soudu, že registrace v systému Visapoint není zákonnou podmínkou pro podání žádosti a zahájení správního řízení o ní. (...) Správní vyhoštění není trestem, nýbrž opatřením státu chránícím jeho zájmy před nežádoucími příslušníky cizích států (a tedy i před cizinci pobývajících na jeho území v rozporu se zákonem). Kromě toho stěžovatelovo záměrné a vědomé porušování zákona o pobytu cizinců nemůže být ospravedlněno tím, že by mohl mít problémy při vyřizování legálního pobytu. (...) Jak uvedl již krajský soud, předmětem přezkumu v dané věci nemohou být stěžovatelské úvahy o možnosti podat si žádost o povolení k pobytu. Ty by mohly správní soudy řešit v jiném řízení, pokud by stěžovatel využil zákonné možnosti a pokusil se (třeba i z území ČR) svůj pobyt náležitě legalizovat. Žádnou z možností, které připadají v úvahu, však stěžovatel nevyužil. Problematikou podání žádosti na zastupitelském úřadu v zemi původu se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval, přičemž konstatoval, že požadavek osobního podání v místě, kde má cizinec oprávněný pobyt, je zcela legitimní zákonná podmínka. Nejde o svévolné zkomplikování cesty k pobytovým povolením (viz rozsudky č. j. 6 Azs 77/2015-36 ze dne 11. 8. 2015 či č. j. 10 Azs 219/2015-67 ze dne 27. 7. 2016). Z rozhodovací praxe tohoto soudu rovněž plyne, že v případě osobního podání žádosti bez registrace v systému Visapoint musí správní orgán řízení zahájit a o žádosti rozhodnout (viz rozsudky ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 282/2014-48, a ze dne 20. 7. 2016, č. j. 1 Azs 164/2016-27), jak uváděl i krajský soud. Stěžovatel by proto mohl v krajním případě podat žádost i bez registrace. Zejména však mohl využít (a jestliže nechce z ČR vycestovat, tak i měl) postup dle § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců, čili poslat žádost poštou zastupitelskému úřadu v Mongolsku spolu s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání. Teprve v návaznosti na bezúspěšné využití dostupných prostředků pro podání žádosti by se stěžovatel mohl bránit u soudu s argumentací, kterou předeštl v nyní probíhajícím sporu.“

[16] Z citovaného rozsudku vyplývá, že případné budoucí potíže cizinců s registrací v systému Visapoint za účelem podání žádosti o povolení pobytu na území České republiky nemohou být předmětem soudního přezkumu při posuzování zákonnosti rozhodnutí o jejich správním vyhoštění. Od tohoto právního názoru Nejvyšší správní soud v dané věci neshledal důvod se odchýlit. Krajský soud proto nepochybil, když právě s odkazem na výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že argumentace stěžovatele ohledně potíží se systémem Visapoint není pro posouzení věci relevantní. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že i v případě osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě v zemi původu bez registrace v systému Visapoint má správní orgán povinnost řízení zahájit a o žádosti rozhodnout (viz rozsudky zdejšího soudu ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 282/2014 - 48, a ze dne 20. 7. 2016, č. j. 1 Azs 164/2016

pokračování

- 27). Stěžovatel tak bude mít reálnou možnost podat žádost osobně na zastupitelském úřadu ve Vietnamu.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 11. května 2017

senátu

Mgr. David Hipšr
předseda